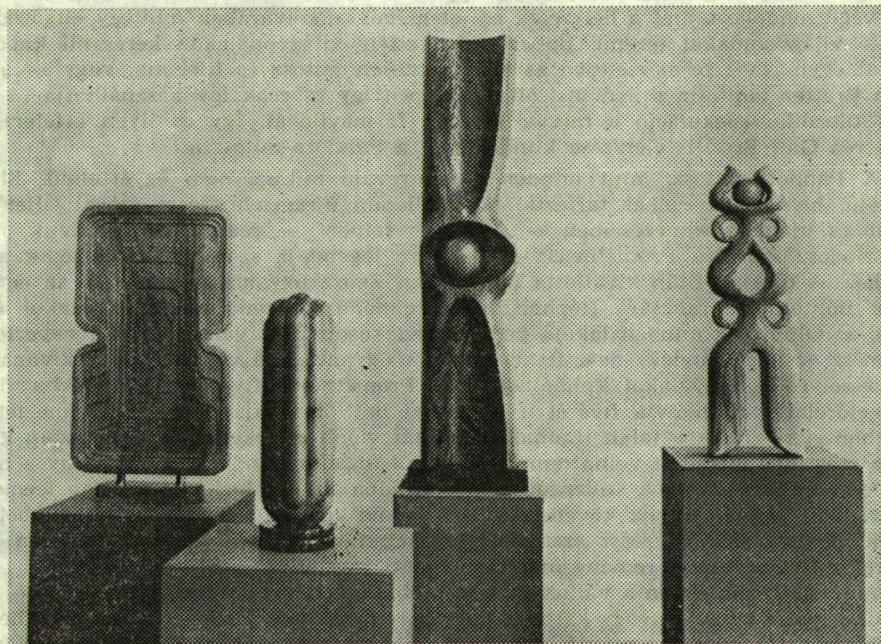

nak. A Dosztojevszkij-hősök bahtyini értelmezésű *eszmei polifóniája* Némethnél a főhősben koncentrálódik, bár ellentozó jelleggel, de legalább a kétszólamúság érvényesül (Emberi színjáték, Iszony, Irgalom). Epikai struktúraalakító elvében az átszűrt, áttételes Dosztojevszkij-impulzusok lényegesek, bár a tolsztoji és móríci hatáshoz képest talán kevésbé karakterisztikusan jellegadóak és ismertek.

Jó érzékkel válogatott J. P. Guszev a jelenkori magyar irodalom műneimeit elemző tanulmányokból. A kortárs magyar próza jó ismerőjének bizonyult már az *Új jelenségek az európai szocialista országok prózájában* című, orosz nyelven megjelent tanulmánykötetben (Moszkva, Nauka Kiadó, 1976), amikor az 1945 utáni magyar próza értékei közt Németh László *Égető Eszter* és *Irgalom* című regényeit kitűnően interpretálta. Kutatói tapasztalatait, értékszemléletét hasznosította a válogatáskor is. Bodnár György, Koczás Sándor és Béládi Miklós készített összefoglalást *Tizenöt év magyar prózájáról* (1957—1972). Béládi Miklósnak *A magyar regényfejlődés útjai* címen olvashatjuk az eredetileg *Merre tart a magyar regény?* című, az Alföldben (1976. január) megjelent tanulmányát. Színvonalas írásban elemzi Béládi Miklós Déry Tibor művészi, gondolkodói örökségét: *Déry Tibor aggódása és reménykedése*; értékelmutató szándék vezeti az Illyés Gyuláról készített szép portré megrajzolásában. Gyertyán Ervin a magyar filmekről, Aradi Nóra a képzőművészet lehetőségeiről és zsákutcaíróiról ír a gyűjteményes kötetben, amelyet Tóth Dezsőnek a *Harminc év szocialista magyar művészete* című tanulmánya zár.

Jurij Pavlovics Guszev a szovjet irodalomtörténészeknek, kritikusoknak, a szocialista kultúra iránt érdeklődő olvasóknak ajánlja ezt a dokumentumértékű, kritikatörténeti jelentőségű tanulmánykötetet. Munkájának értékét csak hatásában mérhetjük le igazán. A könyv értékei adják a biztosítékot arra, hogy *A művészi fejlődés útjai* című tanulmánykötet elmélyíti és árnyalja a magyar kultúráról és szellemi életéről kialakított képet a szovjet irodalmárok körében.

CS. VARGA ISTVÁN

CSÓTI GÁBOR FAPLASZTIKAI